

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21.10.1998, sp. zn. 21 Cdo 1009/98, ECLI:CZ:NS:1998:21.CDO.1009.1998.1

Číslo: 39/1999

Právní věta:

Navrhne-li účastník občanského soudního řízení k prokázání svých tvrzení důkaz, který byl pořízen nebo účastníkem opatřen v rozporu s obecně závaznými právními předpisy a jehož pořízením nebo opatřením došlo k porušení práv jiné fyzické nebo právnické osoby, soud takový důkaz jako nepřijatelný neprovede. Nepřijatelným důkazem je proto i záznam telefonického rozhovoru, který byl takto pořízen bez vědomí hovořících osob.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 21.10.1998

Spisová značka: 21 Cdo 1009/98

Číslo rozhodnutí: 39

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dokazování

Předpisy: 99/1963 Sb. § 120 odst. 1
§ 125

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Dopisem ze dne 27. 8. 1996 žalovaná sdělila žalobci, že s ním okamžitě zrušuje pracovní poměr podle § 53 odst. 1 písm. b) zák. práce. Zvláště hrubé porušení pracovní kázně žalobcem spatřovala v "přípravě převzetí obchodů společnosti na vlastní účet, tudíž sabotování jednání ve prospěch společnosti, záměru snížení obrátu společnosti, obcházení vedoucích pracovníků ve spojení se zahraničním partnerem a jejich znevažování způsobem, který je v zásadním rozporu s etikou v těchto vztazích". Uvedeného jednání se měl žalobce dopustit v týdnu od 19. do 25. 8. 1996.

Žalobce se domáhal určení, že uvedené okamžité zrušení pracovního poměru je neplatné. Žalobu odůvodnil tím, že se porušení pracovní kázně vytykaného mu v okamžitém zrušení pracovního poměru nedopustil. Popíral, že by připravoval převzetí obchodů společnosti na vlastní účet či dokonce sabotoval jednání ve prospěch žalované. Uvedl, že si není vědom ani skutečnosti, že by obcházel svoje vedoucí pracovníky; měl pouze jednoho nadřízeného (tím byl předseda představenstva žalované), kterého pravidelně informoval o své činnosti.

Obvodní soud pro Prahu 5 rozsudkem ze dne 6. 5. 1997 žalobě vyhověl a rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na nákladech řízení 6375 Kč k rukám advokáta JUDr. L. V. Dospěl k závěru, že okamžité zrušení pracovního poměru je neplatné, neboť v něm nebyl skutkově vymezen jeho důvod tak, aby jej nebylo možné zaměnit s jiným. V okamžitém zrušení pracovního poměru nebylo podle soudu prvního stupně nikde uvedeno, kterého konkrétního jednání se měl žalobce v týdnu od 19. do 25. 8. 1996 dopustit, a teprve u prvního "ústního" jednání žalovaná předkládala důkazy, kterými "chtěla všeobecné vymezení konkretizovat a prokázat". Jednání žalobce uvedené v okamžitém zrušení pracovního poměru soud prvního stupně po provedeném dokazování ani neměl za prokázáno. Důkaz přepisem "diktafonového" záznamu telefonických rozhovorů mezi žalobcem a Ing. Š., označený žalovanou, soud prvního stupně neprovedl, neboť by to podle jeho názoru "jen zbytečně prodlužovalo řízení".

K odvolání žalované Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 18. 11. 1997 rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci "na účet" jeho zástupce na náhradě nákladů odvolacího řízení 1075 Kč a že proti rozsudku je přípustné dovolání "k řešení otázky, zda lze prokazovat tvrzené skutečnosti důkazem opatřeným v rozporu s ústavními právy na ochranu soukromí a tajemství dopravovaných zpráv". Při rozhodování o věci samé dospěl k závěru, že skutková zjištění soudu prvního stupně opírající se o provedené dokazování neumožňují objasnění okolností, z nichž by bylo možné výkladem dovodit, v jakých konkrétních skutečnostech spatřovala žalovaná důvody okamžitého zrušení pracovního poměru, které v dopise ze dne 27. 8. 1996 vyjádřila "velmi obecně a neurčitě". Odvolací soud proto pokládá za správný závěr soudu prvního stupně, podle něhož se žalované nepodařilo prokázat, že se žalobce dopustil jednání, které bylo uvedeno v okamžitém zrušení pracovního poměru a které by zároveň naplňovalo znaky zvláště hrubého porušení pracovní kázně. Provedení důkazu přepisem "diktafonového" záznamu telefonických rozhovorů mezi žalobcem a Ing. Š., popřípadě reprodukcí tohoto záznamu, není podle odvolacího soudu přípustné, neboť záznam byl předsedou představenstva žalované pořízen bez vědomí účastníků nahrávaných telefonických hovorů. Takový postup je podle názoru odvolacího soudu v rozporu s ústavním právem na ochranu soukromí a tajemství dopravovaných zpráv (čl. 10 odst. 2 a čl. 13 Listiny základních práv a svobod), případně s právem na ochranu soukromého života a korespondence (čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, uveřejněné pod č. 209/1992 Sb.). Odvolací soud dále zdůraznil, že pouhý záměr převzít obchody společnosti na vlastní účet a snížit obrát společnosti "nelze sám o sobě kvalifikovat jako porušení pracovní kázně, protože pojmovým znakem porušení pracovní kázně je určité jednání, nikoliv nerealizovaná, byť slovně vyjádřená myšlenka". Rozhodnutí o připuštění dovolání proti svému potvrzujícímu rozsudku odvolací soud odůvodnil tím, že v řešení "otázky použitelnosti důkazu", opatřeného v rozporu s ústavním právem na ochranu soukromí a tajemství dopravovaných zpráv, spatřuje "zásadní právní význam tohoto rozhodnutí".

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podala žalovaná dovolání. Namítá, že použití důkazu záznamem telefonických rozhovorů mezi pracovníky organizace je přípustné. Podle jejího názoru jsou "obecná" práva pracovníka zaručená ústavou omezena rámcem pracovní smlouvy a zákoníkem práce. Svého práva se žalobce v soudním řízení "fakticky vzdal", potvrdil správnost formulací uvedených v přepisu záznamu a nenavrhl soudu, aby důkaz (který byl získán náhodou v důsledku poruch starého typu pobočkové ústředny) nebyl připuštěn. Dovolatelka dále namítá, že občanský soudní řád nikde nestanoví, že nejsou přípustné důkazy "ve smyslu hodnocení odvolacího soudu". Podle jejího názoru "v rámci volného hodnocení důkazů a materiální pravdy" takový důkaz použitelný je. Tak, jako smí zaměstnavatel "otevírat poštu s názvem organizace, i pokud je určena jeho zaměstnancům", je podle dovolatelky oprávněn i "monitorovat" telefonické hovory svých zaměstnanců, aby mohl chránit svá práva a práva ostatních zaměstnanců. Skutečnost, že zaměstnanci hovoří z aparátů v majetku svého zaměstnavatele, který telefonický hovor platí, podle názoru dovolatelky "omezuje práva na ochranu přepravovaných zpráv zaměstnance z hlediska ústavního práva na ochranu vlastnictví, a to v tomto případě zaměstnavatele". Dovolatelka dovozuje,

že zpráva uskutečněná za uvedených podmínek je vlastnictvím zaměstnavatele, který s ní může volně nakládat a může ji použít i v rámci pracovněprávního sporu; v jiném případě "by to znamenalo nucené omezení vlastnických práv zaměstnavatele". Jako další důvod svého dovolání dovolatelka označila "posuzování otázky tzv. záměru". Domnívá se, že "záměr byl nejen vyjádřen, ale i uskutečněn", jak bylo prokázáno výpovědí Ing. F. "o datech v počítačích odpovídajících záměru". Dovolatelka navrhla, aby dovolací soud napadený rozsudek odvolacího soudu zrušil a aby rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že se žaloba zamítá.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř. a že jde o rozsudek, proti kterému je i podle ustanovení § 239 odst. 1 o. s. ř. dovolání přípustné, přezkoumal napadený rozsudek bez jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.) a dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněné. Proto dovolání zamítl.

Z odůvodnění:

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Dovolání je přípustné proti rozhodnutí odvolacího soudu (s výjimkou rozsudků, kterými bylo vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že zde není), jestliže trpí vadami uvedenými v ustanovení § 237 odst. 1 o. s. ř. Dovolání je též přípustné proti rozsudku odvolacího soudu, jímž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé (§ 238 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.). Dovolání je přípustné také proti rozsudku odvolacího soudu, jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl jinak než v dřívějším rozsudku proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil (§ 238 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.). Dovolání je rovněž přípustné proti rozsudku odvolacího soudu ve věci samé, jímž bylo rozhodnutí soudu prvního stupně potvrzeno, jestliže odvolací soud ve výroku rozhodnutí vyslovil, že dovolání je přípustné, protože jde o rozhodnutí po právní stránce zásadního významu (§ 239 odst. 1 o. s. ř.), nebo nevyhoví-li odvolací soud návrhu účastníka na vyslovení přípustnosti dovolání, který byl učiněn nejpozději před vyhlášením potvrzujícího rozsudku, jestliže dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam (§ 239 odst. 2 o. s. ř.).

Ustanovení § 239 odst. 1 o. s. ř. svěřuje odvolacímu soudu oprávnění založit přípustnost dovolání proti svému rozsudku, proti němuž by jinak dovolání nebylo přípustné, jen výjimečně a za výslovného předpokladu, že jde o rozhodnutí po právní stránce zásadního významu. Z toho vyplývá, že dovolání může být připuštěno jen pro řešení právních otázek; jiné otázky, zejména posouzení správnosti nebo úplnosti skutkových zjištění, prohlášení přípustnosti dovolání neumožňují.

Protože výrokiem rozhodnutí odvolacího soudu může být dovolání připuštěno jen pro řešení právních otázek, je dovolatel oprávněn napadnout rozhodnutí odvolacího soudu, proti němuž byla přípustnost dovolání založena výrokiem odvolacího soudu, jen z důvodu uvedeného v ustanovení § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. Pokud odvolací soud neshledal celé své rozhodnutí za zásadního významu po právní stránce, lze dovolání podat jen z důvodu té právní otázky, pro niž bylo připuštěno. Pro jinou právní otázku je dovolání přípustné jen za podmínek uvedených v § 239 odst. 2 o. s. ř.

Žalovaná napadá dovoláním rozsudek odvolacího soudu, kterým byl rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé potvrzen, také z důvodu "posuzování otázky tzv. záměru" žalobce převzít obchody společnosti na vlastní účet a snížit obrát společnosti. Pro tuto zásadní právní otázku však nebylo dovolání odvolacím soudem připuštěno. K jejímu řešení v dovolacím řízení nejsou splněny ani podmínky uvedené v ustanovení § 239 odst. 2 o. s. ř., a to především proto, že žalovaná v odvolacím řízení - jak vyplývá z jejího odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně a přednesu u jednání

odvolacího soudu - připuštění dovolání nenavrhl. Kromě toho žalovaná -jak je zřejmé z jejího dovolání - ani nepodrobuje kritice právní názor odvolacího soudu, podle něhož "pouhý záměr převzít obchody společnosti na vlastní účet a snížit obrat společnosti nelze sám o sobě kvalifikovat jako porušení pracovní kázně", nýbrž nesouhlasí se skutkovým závěrem odvolacího soudu o tom, že ze strany žalobce šlo o "pouhý záměr". Sama přitom považuje za prokázáno, že "záměr byl nejen vyjádřen, ale i uskutečněn" (vychází tedy z odlišných skutkových závěrů než odvolací soud). Skutečnost, že rozhodnutí odvolacího soudu eventuálně vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování, ale nezakládá přípustnost dovolání podle ustanovení § 239 odst. 2 o. s. ř.

Protože z důvodu "posuzování otázky tzv. záměru" žalobce převzít obchody společnosti na vlastní účet a snížit obrat společnosti přípustnost dovolání založena nebyla, dovolací soud přezkoumal rozsudek odvolacího soudu jen z hlediska dovolacího důvodu podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř., a to v právní otázce, k jejímuž řešení bylo dovolání připuštěno odvolacím soudem.

Dokazování, které soud v občanském soudním řízení provádí zásadně při jednání (§ 122 odst. 1 o. s. ř.), slouží ke zjištění skutkového stavu věci, na jehož základě soud rozhoduje o věci samé (§ 153 odst. 1 o. s. ř.). Zákon účastníkům stanoví povinnost označit důkazy k prokázání svých tvrzení, ale zároveň dává soudu oprávnění rozhodovat o tom, které z navrhovaných důkazů provede (§ 120 odst. 1 o. s. ř.). Soud je tedy oprávněn posoudit důkazní návrhy účastníků a rozhodnout o tom, které z označených důkazů provede a které nikoli. Ve věcech uvedených v ustanovení § 120 odst. 2 o. s. ř. (jde převážně o tzv. nesporná řízení) je soud povinen provést i jiné důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu, než byly účastníky navrhovány; v jiných věcech může provést jiné než účastníky navržené důkazy v případech, kdy potřeba jejich provedení ke zjištění skutkového stavu vyšla v řízení najevo (srov. § 120 odst. 2 a odst. 3, větu první, o. s. ř.).

Důkazy soud hodnotí podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci (§ 132 o. s. ř.). Hodnocením důkazů se rozumí myšlenková činnost soudu, kterou je provedeným důkazům prisuzována hodnota závažnosti (důležitosti) pro rozhodnutí, hodnota zákonnosti a posléze hodnota pravdivosti. Při hodnocení důkazů z hlediska jejich závažnosti (důležitosti) soud určuje, jaký význam mají jednotlivé důkazy pro jeho rozhodnutí a zda o ně může opřít svá skutková zjištění (zda jsou pro zajištění skutkového stavu upotřebitelné). Důkazy, které jsou pro rozhodnutí bezvýznamné, se dále nezabývá. Při hodnocení důkazů po stránce jejich zákonnosti zkoumá soud, zda důkazy byly získány (opatřeny) a provedeny způsobem odpovídajícím zákonu nebo zda v tomto směru vykazují vady (zda jde o důkazy zákonné či nezákonné). K důkazům, které byly získány (opatřeny) nebo provedeny v rozporu s obecně závaznými právními předpisy, soud nepřihlédne. Opačný postup soudu by měl za následek, že porušení obecně závazného právního předpisu by bylo promítnuto do skutkového stavu věci zjištěného soudem, a tím i do rozhodnutí vydaného na jeho základě. Přihlédnutím k nezákonným důkazům (tím, že by o ně opřel svá skutková zjištění) by tak soud zatížil řízení vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Hodnocením důkazů z hlediska jejich pravdivosti pak soud dochází k závěru, které skutečnosti, o nichž důkazy (pro rozhodnutí významné a zákonné) podávají zprávu, lze považovat za pravdivé (dokázané), a které nikoli.

Hlediska závažnosti (důležitosti) důkazů pro rozhodnutí a jejich zákonnosti soud uplatňuje i při rozhodování o provedení důkazů navržených účastníky řízení ve smyslu ustanovení § 120 odst. 1, věty druhé, o. s. ř. Nemělo by totiž význam provádět důkazy označené účastníky, o nichž by bylo předem známo, že k nim nebude možné při hodnocení všech důkazů podle ustanovení § 132 o. s. ř. přihlédnout. Soud proto neprovede důkazy, které jsou pro věc nerozhodné a nemohou směřovat ke zjištění skutkového stavu věci (ke zjištění skutečností předvídaných skutkovou podstatou právní normy), jakož i důkazy, které jsou zjevně nabízeny jen proto, aby řízení bylo účelově prodlouženo

(důkazy pro rozhodnutí bezvýznamné). Stejně tak neprovede důkazy, které byly pořízeny nebo opatřeny v rozporu s obecně závaznými právními předpisy (důkazy nezákonné).

Při posuzování důkazů navržených účastníky z hlediska jejich zákonnosti je třeba rovněž přihlídnout k ustanovení čl. 90, věty první, Ústavy České republiky, podle něhož jsou soudy povolány především k tomu, aby zákonem stanoveným způsobem poskytovaly ochranu právům. Ustanovení § 2 o. s. ř. ukládá soudům též povinnost zaměřovat svou činnost k tomu, aby nedocházelo k porušování práv a právem chráněných zájmů fyzických a právnických osob a aby práv nebylo zneužíváno na úkor těchto osob. Z těchto ustanovení upravujících hlavní poslání soudů, obsah jejich činnosti v občanském soudním řízení a předmět a účel občanského soudního řádu vyplývá nejen úkol soudů zajišťovat spravedlivou ochranu práv a oprávněných zájmů fyzických a právnických osob, které byly porušeny nebo jsou ohroženy, ale též jejich povinnost postupovat v řízení, jímž je tato ochrana zabezpečována, tak, aby samy svou činností práva fyzických a právnických osob neporušovaly a porušování jejich práv v řízení zamezovaly. Má-li být občanské soudní řízení jednou ze záruk zákonnosti sloužící jejímu upevnování a rozvíjení (§ 3, věta první, o. s. ř.), nelze připustit, aby při činnosti soudů, kterou je zajišťována ochrana práv fyzických a právnických osob, docházelo k porušování nebo k využívání porušení jiných práv těchto osob.

Navrhne-li proto účastník občanského soudního řízení k prokázání svých tvrzení důkaz, který byl pořízen nebo účastníkem opatřen v rozporu s obecně závaznými právními předpisy a jehož pořízením nebo opatřením došlo k porušení práv jiné fyzické nebo právnické osoby, soud takový důkaz jako nepřijatelný neprovede.

V posuzované věci žalovaná navrhla provedení důkazu magnetofonovým záznamem telefonických rozhovorů mezi žalobcem a dalším zaměstnancem žalované Ing. M. Š. pořízeným bez jejich vědomí, jehož přepis předložila soudu. Tímto důkazem hodlala prokazovat důvod k okamžitému zrušení pracovního poměru se žalobcem uvedený v jejím dopise ze dne 27. 8. 1996.

Podle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod vyhlášené usnesením předsednictva České národní rady ze dne 16. 12. 1992 jako součást ústavního pořádku České republiky a publikované pod č. 2/1993 Sb. každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života. Čl. 13 uvedené Listiny stanoví, že nikdo nesmí porušit listovní tajemství ani tajemství jiných písemností a záznamů, ať již uchovávaných v soukromí, nebo zasílaných poštou anebo jiným způsobem, s výjimkou případů a způsobem, které stanoví zákon. Stejně se zaručuje tajemství zpráv podávaných telefonem, telegrafem nebo jiným podobným zařízením. Podle čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod uveřejněné pod č. 209/1992 Sb., která je ratifikovanou a vyhlášenou mezinárodní smlouvou o lidských právech a základních svobodách, jíž je Česká republika vázána a jež je bezprostředně závazná a má přednost před zákonem (čl. 10 Ústavy České republiky), každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence (srov. též čl. 17 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech publikovaného pod č. 120/1976 Sb.)

Z uvedených ustanovení vyplývá zákaz porušování tajemství dopravovaných zpráv (korespondence), včetně zpráv podávaných telefonem, telegrafem nebo jiným podobným zařízením. Odposlech a záznam telekomunikačního provozu je možný jen v případech a způsobem stanovených zákonem. Takovým zákonem je v českém právním řádu zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, který upravuje postup orgánů činných v trestním řízení (srov. ustanovení § 88 tohoto zákona). Pracovněprávní předpisy záznam ani odposlech telekomunikačního provozu, jehož účastníky jsou zaměstnanci nebo zaměstnavatelé, neumožňují. Právní názor žalované, podle něhož jsou "obecná" práva pracovníka na tajemství zpráv dopravovaných telefonem zaručená ústavou omezena "rámcem pracovní smlouvy a zákoníkem práce", proto není správný.

Zprávami podávanými telefonem ve smyslu čl. 13 Listiny základních práv a svobod a korespondencí ve smyslu čl. 8 odst. 1 citované úmluvy mohou být i zprávy komunikované zaměstnancem v telefonickém hovoru jinému zaměstnanci prostřednictvím telekomunikačního zařízení jejich zaměstnavatele. Zaměstnavatel není oprávněn takové telefonické hovory bez souhlasu hovořících zaměstnanců či alespoň jejich předchozího upozornění odposlouchávat nebo – jak uvádí dovolatelka – “monitorovat”, a to ani v případě, že zprávy v těchto hovorech podávané se týkají jeho zájmů. Tento závěr podporuje i ustálená judikatura Evropského soudu pro lidská práva ve Strasbourgu, z níž vyplývá, že telefonické hovory uskutečněné z pracoviště mohou být zahrnuty v pojmech “soukromý život” a “korespondence” ve smyslu čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. např. rozsudek tohoto soudu ze dne 25. 3. 1998 ve věci Kopp proti Švýcarsku publikovaný v časopise Přehled rozsudků Evropského soudu pro lidská práva č. 2/1998, str. 30) a že odposlouchávání telefonických hovorů zaměstnance zaměstnavatelem je nepřípustné, nebyl-li zaměstnanec upozorněn, že hovory vedené v interním telekomunikačním systému zaměstnavatele podléhají odposlouchávání, a důvodně očekával při těchto hovorech soukromí (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. 6. 1997 ve věci Halfordová proti Spojenému království Velké Británie a Severního Irsku, otištěný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, přílohovém sešitu XIV, str. 21). V rozsudku ve věci A. proti Francii z roku 1993 dospěl Evropský soud pro lidská práva k závěru, že telefonický rozhovor neztrácí svůj soukromý charakter tím, že se jeho obsah týká nebo může týkat veřejného zájmu (srov. Čapek, J.: Evropský soud a Evropská komise pro lidská práva, Praha 1995, str. 71 a Čapek, J.: Z rozhodnutí Evropského soudu a Evropské komise pro lidská práva /Ochrana soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence/ – část VII., Právní praxe č. 7/1995, str. 430 – 432).*) Platí-li posléze uvedený závěr pro telefonické hovory týkající se svým obsahem veřejného zájmu, pak obdobně platí i pro telefonické rozhovory, jejichž obsah se týká nebo může týkat soukromého zájmu jiné osoby (např. zaměstnavatele zaměstnanců vedoucích telefonický hovor).

Za správnou není možné považovat úvahu dovolatelky o tom, že z jejího vlastnického práva k telekomunikačnímu zařízení vyplývá i její vlastnictví ke zprávám, které jsou prostřednictvím tohoto zařízení podávány. Zprávy dopravované telefonem nelze považovat za majetek, který by mohl být předmětem vlastnického práva ve smyslu čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a se kterým by mohl vlastník telekomunikačního zařízení, jehož prostřednictvím jsou telefonické zprávy komunikovány, nakládat. Zákaz seznamovat se s telefonickými zprávami jiných osob a jakkoli s nimi disponovat vztahující se i na vlastníka telekomunikačního zařízení proto nelze považovat za nucené omezení jeho vlastnického práva (čl. 11 odst. 4 uvedené Listiny). Povinnost zaměstnavatele respektovat tajemství zpráv dopravovaných jeho telekomunikačním zařízením i v případě, kdy tohoto zařízení použil zaměstnanec k účelům nesouvisejícím s plněním jeho pracovních úkolů, přitom zaměstnavatele nijak nezabývá práva na ochranu jeho majetku. Zaměstnavatel je oprávněn domáhat se po zaměstnanci náhrady škody, která mu vznikla zneužitím jeho telekomunikačního zařízení, podle ustanovení pracovněprávních předpisů (srov. § 172 a násl. zák. práce).

Nelze též přehlédnout, že magnetofonovým záznamem telefonického rozhovoru fyzických osob jsou pořizovány zvukové záznamy jejich hlasů, které patří mezi projevy fyzických osob osobní povahy. Takové záznamy ovšem mohou být podle ustanovení § 12 odst. 1 o. z. pořizeny nebo použity jen se svolením fyzické osoby. Nedá-li fyzická osoba svolení k zaznamenání svého hlasu a nejde-li o některý z případů uvedených v ustanovení § 12 odst. 2 a 3 o. z., kdy jejího svolení není třeba, je pořizování nebo použití takového zvukového záznamu porušením práva na ochranu její osobnosti (srov. ustanovení § 11 a násl. o. z.).

Není možné souhlasit ani s námitkou dovolatelky, že žalobce se svého práva v soudním řízení “fakticky vzdal” a nenavrhoval soudu, aby důkaz magnetofonovým záznamem jeho telefonického rozhovoru s Ing. M. Š. nebyl připuštěn. Z obsahu spisu (viz protokol o jednání konaném u soudu

prvního stupně dne 4. 3. 1997) je naopak zřejmé, že žalobce se proti použití uvedeného důkazu v řízení ohradil.

Z uvedeného vyplývá, že důkaz magnetofonovým záznamem telefonických rozhovorů mezi žalobcem a Ing. M. Š. provedeným bez jejich vědomí byl žalovanou opatřen v rozporu s obecně závaznými právními předpisy a jeho pořízením došlo k porušení práv obou účastníků telefonických rozhovorů. Právní názor odvolacího soudu, podle něhož provedení tohoto důkazu není přípustné, je proto správný. Správný je proto z hlediska uplatněného dovolacího důvodu i napadený rozsudek odvolacího soudu. Protože nebylo zjištěno (a ani dovolatelkou tvrzeno), že by rozsudek odvolacího soudu byl postižen některou z vad uvedených v ustanovení § 237 odst. 1 o. s. ř. nebo jinou vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, dovolací soud dovolání žalované podle ustanovení § 243b odst. 1, části věty před středníkem, o. s. ř. zamítl.